

Angleški poslanik nagloma umrl - Izguba Italije v Afriki

Malo pred smrtjo še apeliral za pomoč

Po kratki, navidezno neznatni bolezn, Lord Lothian preminul v četrtek zjutraj. — V sredo zvečer se še čital njegov govor, v katerem je apeliral na Ameriko za več pomoči.

Washington, D. C. — Angleški poslanik v Zed. državah, Lord Lothian, je po kratki bolezn nepričakovano preminul ob 1. uri zjutraj v četrtek. Zbolel je na neki infekciji v nedeljo zvečer, vendar ni nihče pričakoval nič resnega, zlasti se, ker se je stanje v ponedeljek in v torek izboljšalo. Vendar pa je v sredo mož toliko oslabil, da je govor, ki ga je nameraval imeti zvečer tistega dne v Baltimore, moral nekdo drugi prečitati namesto njega.

Lothian, ki je bil star 58 let, je postal poslanik v Ameriki štiri dni pred izbruhom vojne, ki jo je njegova dežela napovedala Nemčiji. Skozi celi ta čas je bil prominentna osebnost zaradi svojih diplomatskih zmožnosti in je igral veliko vlogo pri posredovanju za ameriško pomoč Angliji. Skoraj do zadnjega diha je deloval v tej smeri in v govoru, ki se je, kakor omenjeno, prečital zanj v sredo, je še posebno izrazil apeliral za to pomoč.

V tem govoru je Lothian izrazil zagotovilo, da Anglija ne bo popustila v sedanjih borbi, ako jo bo Amerika podpirala z aeroplani, municijo, z ladjami in financami. "Na vas je leželo, da odločite," je dejal, "če je v vašo korist, da nam nudite vsake vrste podporo, ki bo potrebna, da se zasigurno, da Britanija ne bo padla." Povdaril je, da je varnost Amerike odvisna od tega, če je Anglija močno utrjena na Atlantiku; ker pa je angleška moč tamkaj oslabiljena, bi potrebovala podporo ameriških ladij.

Lothian je užival skoraj popolno zaupanje svoje vlade in je bil, kakor pravijo, mož, kakoršnega je potrebovala Anglija, da je vzdrževal ugodne angleško-ameriške odnose. Razumljivo je zato, ko se v Londonu popolnoma odkrito izražajo, da je izguba njegove vsekala veliko vrzel v vrsti diplomatov.

NIZOZEMCI MORAJO POZABITI KRALJICO

Amsterdam, Nizozemska. — Po odredbi nazijskih oblasti se je moralo vzeti iz šol številno knjig, v katerih se je kaj omenjalo kraljica Vilhelmina, ali pa so bile v njej natisnjene njene slike ali njeni govori. Odstraniti se je moralo sploh vse, kar bi imelo značaj kake patrijotične propagande. Nad tem ukazom so bili Nizozemci tako ogorčeni, da so grozil izbruhniti nemiri med dijakstvom in se je novi vzgojni minister, dr. Dam, čutil prisiljenega, da je javno pozival k miru.

GRKI ODBILI PROTINAPAD

Italijani ojačili svoje vrste v Albaniji.

Atene, Grčija. — Odpor italijanskih čet proti prodirajoči grški armadi se je te dni ojačil in v četrtek so skušali napraviti Italijani tudi protinapad na dveh točkah. Ti napadi pa so bili odbiti, pravi grško poročilo, pri čemer so imeli Italijani velike izgube. Ojačili so Italijani svoje pozicije zlasti na severnem delu fronte, dočim imajo na skrajnem jugu zaznamovati Grki nov napredok. Vendar pa ta ni znatnejšega značaja, kajti slabo vreme ovira večje operacije, zlasti v zraku.

HARDUŠ! POSTAVIMO SE ZA PRAVICE!

Naš dobrohoten pouk, da hrvaška beseda "zagrljaj" pomeni objem in ne pretep, kot smo ga priobčili v torek, je uredniki pri Prosveti strahovito razjari. Da bi oni bili ignoranti! Oni!!! — "Ti, ti, ti si ignorant, ti!" tako nekako vzklikajo. — Zveni precej otročje, toda nekaj so pač morali reči. Jeza neznansko škoduje človeku, pravijo zdravniki, in, ker ne želimo, da bi morala SNPJ plačevati kake podpore, napravimo raje likof celi stvari. Pa v prihodnje ne potvarjajte več, da si prihranite jezo.

POLJSKO KATOLIČANSTVO ZATIRANO, PRAVI VATIKAN

Rim, Italija. — Vatikanski list Osservatore Romano naveda v svojem uredniškem članku zadnjo sredo zatiranje, kateremu je podvrženo katoličanstvo na Poljskem. Mnogo škofov in na stotine duhovnikov je zaprtih v koncentracijskih taboriščih, pravi list, vsled česar je milijonom katoličanov skrajno otežkočeno, da bi živeli po katoliški veri, posebno še, ker so naziji poleg aretacije duhovnikov zaprli tudi cerkve v mnogih župnijah. Na enak način je zatrt tudi verski tisk, ki je prej nekdanj tako cvetel, in izdajanje mnogih verskih knjig je prepovedano. Ovirano je poslovanje raznim verskim zavodom, dočim so naziji direktno zaprli katoliško univerzo v Lublinu s številom semeniš in drugih šol vred. V mnoge cerkve, ki so ostale odprte, je dovoljen vstop za par ur samo ob praznikih in le v malokaterih ob delavnikih.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

FRANCOZI V ANGLEŠKI ARMADI

London, Anglija. — Pri napadu na severnoafriško mesto Sidi Barrani, ki je bilo v sredo vzeto Italijanom, so se ob strani Angležev bojevali tudi Francozi, in sicer oddelki, ki jim poveljuje francoski general de Gaulle. Tako se je objavilo iz tukajšnjega glavnega stana "svobodnih Francozov," ki mu stoji na čelu omenjeni general.

MED MEHIKANCE SE RAZDELI ZEMLJA

Mexico City, Mehika. — Novi predsednik Camacho je zadnjo sredo podpisal ukaz, po katerem ima dobiti kak poldrugi milijon mehiških kmetov, ki zdaj žive na komunalnih kmetijah, svojo lastno zemljo. Razdeljenih bo na ta način okrog 65 milijonov akrov sveta, vendar pa se do stavlja, da se komunalni sistem ne bo docela odpravil.

REGISTRACIJSKA DOBA SE BLIŽA KONCU

Chicago, Ill. — Čas za registracijo inozemcev se zaključuje s 26. decembrom. Tisti, ki se še niso registrirali, imajo samo dobrih 10 dni še časa za to. Nujno je priporočati, naj noben nedržavljan ne opusti registracije, ker so za to določene občutne kazni. — Dolej se je v tem mestu registriralo okrog 206,000 inozemcev, kar je znatno več, kot se je pričakovalo.

BELGIJI GROZI POMANKANJE ŽIVEŽA

Berlin, Nemčija. — Belgija stoji pred resnim problemom

Angleži zavzeli strateško mesto

Egiptovsko mesto Sidi Barrani vzele angleške čete Italijanom. — Več tisoč ujetnikov. — Fašisti trdijo, da ta poraz nima nikakega večjega pomena.

KRIŽEM SVETA

Belgrad, Jugoslavija. — Semkaj so iz nevtralnih virov prispale vesti, da so v Avstriji izbruhnili delavski nemiri in, da so morale biti poklicane vojaške čete ob stavki v neki tovarni pri Dunaju. Delavstvo baje protestira proti 13 urnemu delu na dan.

Moška, Rusija. — Otroci v Rusiji se morajo zgodaj uriti v vojaških "umetnostih." Tako je odredjeno, da se morajo med šolsko mladino, v starosti med 9. in 15. letom, uvesti vojne igre, pri katerih se uporabljajo lesene puške, strojnice in kanoni.

Ankara, Turčija. — Turki vladi se zdi, da je vojna nevarnost vsaj začasno minula. Tako je zadnjo sredo izdala odredbo, da se odpravlja ponočna zatemnitev mest, ki je bila v veljavi nekaj tednov.

glede prehrane, kakor je zadnjo sredo povdaril načelnik nemške vojaške administracije za Belgijo. Uradnikom in županom je izdal naročilo, da se imajo zaposleni vsa živila, da se bodo lahko nato razdeljevala enako med bogate in revne.

Dve struji v borbi glede pomoči Angliji

Washington, D. C. — Med tem, ko prihaja angleška vlada po svojih zastopnikih, katerim je stal na čelu pokojni poslanik Lothian, na dan z apeli po čimdalje večji pomoči od strani Amerike, se pa v enakem razmerju ostri prepri v Ameriki med dvema strujama, od katerih je ena za to, da se da Angliji neomejena pomoč, dočim povdarja druga, da ima iti ta pomoč le do gotove meje.

Kakor je bilo svoječasno že poročano, imate obe struji vsaka svojo organizacijo in potom njih skušate obe z vso intenzivnostjo vplivati na ameriško ljudstvo. Struja, ki zahteva za Anglijo vso razpoložljivo pomoč, ima organizacijo "Defend America by Aiding Allies" in za nje oglašne in propagando prispevajo, kakor se je ugotovilo, prominentni financirji in industrijalci, kakor tudi filmski igralci itd. Domnevati je, da je večina od teh iskrena in da želi pomagati Angliji res zato, ker je prepričana, da se ta bori za pravično stvar; vendar pa se tudi sumi, da je med temi podpor-

Kairo, Egipt. — V skrajnem severozapadnem koncu Egipta se vrše točasno ljuti boji med angleškimi in italijanskimi četami, v katerih imajo Italijani zaznamovati občuten poraz. Med drugim so Angleži v sredo zasedli tamkaj mesto Sidi Barrani, ki je tvorilo glavno oporišče italijanskim četam v tamkajšnjih puščajskih kraji.

Kakor povdarjajo angleška poročila, so Angleži s svojim napadom tako presenetili Italijane, da niso imeli ti časa za umik in jih je bilo nad 20.000 ujetih; Churchill pa se je v četrtek izrazil v angleškem parlamentu, da utegne število ujetnikov doseči 50.000.

Zemlja, za katero se vrše ti boji, so si Italijani priborili tokom trudapolne ofenzive meseca septembra. Iz Libije so prodrli ob sredozemski obali v to pokrajino, ki je skoraj popolnoma puščajska, okrog 90 milj daleč proti vzhodu, ko se je zaradi nekih ovir ofenziva ustavila. Z dobro strateško potezo so zdaj Angleži udarili od juga ravno v sredo italijanskih sil in jih na ta način razcepili. To je bil mojsterski udarec, pravijo Angleži ter pri tem pripisujejo zavzetju mesta Sidi Barrani veliko važnost.

V fašističnih in nazijskih krogih pa nasprotno omalovažujejo to angleško zmago in pravijo, da so je Angleži zato tako veseli, ker je to njih prva znatnejša zmaga tekom cele sedanje vojne. Pri tem dostavljajo, da so se ravno isti Angleži nasprotno izražali, da nima Sidi Barrani nobenega strateškega pomena, ko so mesto zasedli Italijani 17. sept.

ANGLEŽI ODGOVORIL NA HITLERJEVE BESEDE

London, Anglija. — Notranji tajnik Morrison je imel v sredo govor, o katerem se smatra, da je nekak odgovor Hitlerju na njegove besede. Kakor je bilo poročano, je Hitler silovito žigosal sistem v demokracijskih državah, ki dovoljuje, da je na eni strani skrajno bogastvo, na drugi pa skrajna revščina. Morrison je dejal, da moramo po vojni prestremiti po taki socialni preureditvi, da bo tak sistem onemogočen. V to svrhu, je povdaril, se mora privatni monopolizem odpraviti ter se pretvoriti v državni monopolizem. Ta preureditev z njo svetovni mir pa se ne bo dosegla, je po ovinkih dejal, v svetu, ki bo stal pod nazijskim gospodstvom, marveč le potem načrta za mednarodno sodelovanje, potem katerega se bodo mobilizirali vsi gospodarski viri. V to svrhu je priporočal, da se po vojni ustanovi posebna mednarodna zračna policija.

Iz Jugoslavije

Družba spalnih vagonov, je največji kapitalist v Jugoslaviji in samo na področju banovine Hrvatske, napravi 3 milijone čistega dobička, a nje inventar je vreden samo en dinar. — Seno so prodajali. — Drugo.

Dve sliki današnjih dni

Ljubljana, v oktobru. — Družba, ki dela s tremi milijoni odstotkov dobička. Pod tem skoraj neverjetnim naslovom, poročajo zagrebške "Novosti" o meznem gibanju namenečev mednarodne Družbe spalnih vagonov. Družba, ki ima svoj sedež v Parizu, Bruslju in Londonu, piše list, je občutno povišala cene v vagon-restoranih in spalnih vozovih — za 15 do 40 odstotkov. Ta družba je največji kapitalist v Jugoslaviji, ker je ves njen inventar vreden samo en dinar. Vsi vozovi družbe so se v zadnjih 40 letih že po dvakrat amortizirali, a v bilanci morajo figurirati z najmanjšo vsoto enega dinarja. Družba tudi v današnjih težkih razmerah samo na področju banovine Hrvatske zasluži letno 3 milijone čistega dobička, to se pravi, 3 milijone odstotkov.

Delavci tvornice kisika Sodobad v Zagrebu, ki je last francoskega kapitala, so te dni zahtevali povišanje mezd. Pri tej priliki je prišlo na dan, da podjetje nima nikogar pri hiši, ki bi ga na zunaj predstavljal. Generalni ravnatelj tovarne Jacques De Cock je pred kakšnim mesecem odpotoval, a se od takrat ni več oglasil in ne vedo, kje je, prav tako pa je tudi neznano mesto centrale. Zagrebška tovarna je pošto od svoje centrale sprejemala nekaj časa iz Montreala v Kanadi, nekaj časa iz Lizbone, zadnji čas pa se centrala ni več oglasila.

Nenavadna kupčija s senom

Ljubljana. — Štirje možje so si bili nekaj izmislili, da bi cepharili vojaški erar pri seru. Tam v severni okolici Ljubljane je neki posestnik prodal topničarskemu polku seno. Naložili so seno na voz. Na mestni mitnici na Tyrševi cesti v bližini topničarske vojašnice so seno stehali. Pozneje so ga dognali, da je bilo to seno za 70 kg težje, kakor je bilo v resnici. In kako je prišlo do tega? Na prav čuden način. Ko so na travniku seno naložili, je neki Jože ostal na senu in zadremal. Dremal je vso pot do mitnice. Ko so seno stehali, so tudi njega tehtali. Gospodar, ki je prodal seno, je baje dal za liter vina, da se je kupčija tako lepo posrečila. Toda prišli so stvari previzni možje na sled in zadevo odavili sodišču. Sedaj se bodo morali pred sodiščem zagovarjati 4 možje, med njimi tudi neki narednik, ki je sodeloval pri kupčiji. Ta pravi, da sploh ni vedel, da bi bil kdo na vozu, ko so seno tehtali na mitnici.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Smrtna nesreča starčka

Franc Mihalek, 81 letni posestnik iz Ločice je nedavno pasel kravo blizu domače hiše na vrtu. Krava pa je iz neznanega vzroka splašena poskočila in potegnila s seboj Mihaleka, kateri je tako nesrečno padel, da je obležal mrtev na licu mesta. — Pred 40. leti je udaril Mihaleka konj v glavo in so mu tedaj v bolnišnici operirali lobanjo. — Sedaj je zdravnik ugotovil močan pretres možganov, vsled česar je nastopila smrt.

Kože je kradel

V šrambo mesarja Ivana Jagodica v Mariboru je nekdo vlomil in odnesel iz nje 12 telečjih kož, vrednih do 2000 dinarjev. Pozneje se je ugotovilo, da je tatvino izvedel mesarski pomočnik Franc Ozebek, ki ima na vesti že precej takih pregreh.

Lepa gesta

Kakor poročajo, je tvrdka C. Budefeld, ob priliki 100 letnice svojega obstoja darovala mestni občini Maribor 25.000 dinarjev za siromašne mesta Maribora.

Lepa starost

Pred kratkim je slavil v Ljubljani 90 letnico rojstva ljubljanski mešan Ivan Tomazič, ki je kljub visoki starosti še vedno čil in zdrav sredi svojih hčera in vnukov. — Rojen je bil pod slamnatno streho v Jablanici pri Litiji. Se mlad je prišel v Ljubljano in služil kot kurjač v tedanji Koslerjevi, sedaj Union pivovarni. Zaradi svojih zaslug na polju človekoljubja je bil že večkrat odlikovan, a leta 1923 mu je mestni svet ljubljanski podelil mešanstvo s tolnega mesta Ljubljane.

Zopet doma

Jugoslovanski železničar Anton Urbič iz Rakeka, ki je bil v italijanski ječi, je bil končno v Rimu pred sodiščem o zaščiti države oprosten vsake krivde in se je vrnil domov. V trdnem upanju, da se bo izpričala njegova nedolžnost, je njegova družina na svobodi vsaki dan pristopala k mizi Gospodovi.

Močvirje bodo izsušili

Kot poročajo, je bilo odobreno celih devet milijonov dinarjev za melioracijo največjega hercegovskega pristančca hercegovskega polja Bečusko-Imotsko. To polje, ki ga najmanj dvakrat na leto zalije, se razprostira v dveh najgostejše naseljenih okrajih, Imotskem in Ljubuškem. Da se prepreči poplave, bodo morali prevrtati hrib v dolžini 1650 metrov. Na osušenem polju bodo pridelali na leto 700 do 900 vagonov žita.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto\$5.00
Za pol leta2.50
Za četrt leta1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto\$6.00
Za pol leta3.00
Za četrt leta1.75
Pisarnišna številka3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Dejstva in ugibanja

Minister Halifax je povedal v parlamentu, da je imela Anglija tedaj, ko je šlo za Čehoslovakijo, le štiri topove proti zrakovplovom. Ni čuda, da je Chamberlain kar podpisal. Ko so Nemci začeli pohod nad Čehe, je francoska vlada javnosti uradno poročala, da so nemški tanki le iz desk in so se na poti sesuli. Podcenjevanje sovražnih sil je pospešilo poraz. Brezdvomno Anglija po napadih iz zraka hudo trpi, dasi ne povejo vsega. To je razvidno iz moledovanja angleškega poslanika v Ameriki za vso mogočo pomoč. Grki imajo uspehe, odločilnega pa še ni. General Weygand je prevzel poveljstvo na Francoskem, ko je bila stiska že na vrhuncu, pa baje vidi, da je naredil napako, ko se je podal. Osebo je hud nasprotnik Angležev. To so dejstva.

Ugibanja bi bila, da Hitlerjeva diplomatska ofenziva na Balkanu in v Rusiji ni dobro uspela, ako se zdaj res ni Jugoslavija odločila za osiše, kakor poročajo. V Rumuniji je kaos, prava anarhija, da ji bo cela nemška vojaščina komaj kos. Bolgari se še niso odločili, dasi se na Bolgare ni zanašati. Angležem prid bi se zasukalo, ako bi Grki prisilili Italijane do polomije. Trenotno pa je najbolj važno, kam in kako se odloči Weygand z močno francosko vojsko v Afriki. Vlada v Vichy, ki se bo preselila v Versailles, bo toraj vsa pod nemškim klobukom, nima dosti vpliva na Weyganda v Afriki. Ako se Weygand odloči za "Svobodne Francoze" ki so na angleški strani pod generalom Gaultetom, in ne pride med njima do ribarij, bi Weygand lahko odločil, ker bi bilo mogoče popolnoma izločiti Italijane, da dobijo Angleži oporišče v Grčiji in zastavijo pot tudi Hitleru proti Dardanelam in Suezju. Prekerno bi pa bilo, če se je tudi za ta slučaj res Jugoslavija odločila za osiše in bi morda celo nastopila zoper Grke in Angleže na Balkanu. Menda pa ne bodo v Beogradu izgubili glav, dasi je diplomacija zvita ko kozji rog. Zdaj Angležem ne kaže posebno dobro, niti ne pa Hitleru, in najmanj Mussoliniju. Vreme se izpreobrne na to ali ono stran.

Kaj je res?

Politika, ki združuje ruski imperializem bivših carjev z idejo socialne revolucije — podobno kakor so Japonci oživil imperalistično politiko štirinajstega Ludovika — se predstavlja v komunističnih listih kot politika, ki prinaša razen pravičnosti in svobode tudi svobodo vsake vere...

To ima seveda namen, da bi boljševiška revolucionarna propaganda na zapadu, ki meni, da je tukaj žetev že zrela, ne nalezela med ljudstvom na odpor radi protiverškega stališča Sovjetov, ki ga ta propaganda hoče utajiti. Ali je temu res tako? "La Liberté", ki je izhajala v Fribourgu, navaja dobesedno navodila moskovskega komisarja za narodno prosveto od 27. februarja 1940, ki so jo dobili vsi učitelji Sovjetske Rusije. Ta instrukcija je natisnjena tudi v znanem "Brezbožniku". V njej pravi ljudski komisar, da je brezverska propaganda v šolah preveč površna. Učitelji se zadosti ne poslužujejo velikih možnosti, katere jim nujna zgodovina, biologija in astronomija ter druge prirodoslovne znanosti, da bi se v učencih in učenkah izoblikovala materialistična miselnost in da bi se pokazale nazadnjaštvo vsake vere. Pa tudi če kakšen učitelj to stori, pa dela to bolj mehanično kakor življenjsko učinkovito. Bolj zabavljajo zoper pravoslavno cerkev in njene duhovnike kakor da bi učence prepričevali, da je vsaka vera kot taka nazadnjaška, škodljiva in golo praznoverje, ki nasprotuje znanosti in prosvetljenosti. Potem pravi ljudski komisar za prosveto, da si učitelji skoraj nič ne prizadevajo za protiverško propagando izven šole in da se tudi ne potrudijo zadosti, da bi se po njih osebo na po vpliv in delovanju učencev ter na sestankih vršil učinkovit vpliv na starše, pa na vaško in mestno prebivalstvo sploh v smislu borbe proti veri in njenega izkoreninjenja. Celotno med učenci samimi je del, ki ima verske predsodke in

praznoverske navade ter se udeležuje cerkvenih obredov. V instrukciji je nadalje rečeno, da to seveda ne velja za vse šole, ampak da je v nekih delu šol protiverška propaganda zadostno in ponekod tudi vzorno organizirana.

Toda treba je priznati, da so take šole v manjšini, dočim je večina šol v tem oziru preveč nemarna in celo brezbrizna. Temu stanju — pravi ljudski komisar za prosveto — je treba napraviti hitri konec. 18. kongres komunistične stranke Rusije je zabilal vsem članom stranke, predvsem pa učiteljem, strogo dolžnost, da se hkrati z borbo zoper ostanke kapitalistične miselnosti vrši ne samo borba zoper vero, ampak tudi pozitivno oblikovanje narodnega naraščaja v smislu brezverstva. V šolskem letu 1940-41 mora učiteljstvo protireligiozno delo bolj organizirati. Ljudski komisar opozarja tudi osrednje glasilo učiteljev, "Učiteljsko gazeto", da se mora sistematično pečati s protireligioznim delom v šoli in nuditi stvarno zanj ter pokazati najbolj uspešne metode. Učiteljski zbori, ki so se vršili meseca avgusta, so morali postaviti to stvar na odlično mesto dnevnega reda. V tem smislu bo treba tudi izpopolniti učbenike, da bo učitelj ob naznačenih datih lažje razvijal protiverško propagando v šoli pa tudi med starši. Šolski organi morajo sodelovati z "Zvezo brezbožnikov" in s "Komsomolom", da se bo brezverska vzgoja čim bolj organizirala.

Ta navodila povedo veliko; ne samo, da je brezverska vzgoja mladine in ljudstva sploh pod Sovjeti obvezna, da torej ob taki silni odzgoraj ni mogoča nobena prava svoboda veroizpovedanja — ampak tudi, da Sovjeti ne odnehajo od tega dela, čeprav je njegov rezultat, kakor pravijo, precej skromen. To je tisti fanatizem, ki po pravici zbujajo odpor vsakega resnično demokratičnega kulturnega človeka. Kaj vedo povedati na to prijatelji Sovjetske Rusije?

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Komaj smo advent začeli in nismo se še dobro zasukali, že ga je polovica za nami in Božič trka na vrata. Tega in onega bo najbrže prehitel, zlasti če je nekoliko pri ta zadnjih, kot se včasih izražamo.

Pretekli tork se je vršila v cerkveni dvorani dobrodelna zabava tako imenovani "card in bunco party." Ni bilo preveč oglaševanja za to prireditev, toda po udeležbi je sodi, da še ni zamrl čut usmiljenja med ljudmi. Se živi čut usmiljenja do bližnjega med nami. To je tudi nekaj, da ne rečem, veliko vredno v današnjih tako razrvanih časih, ko vsak le sebe vidi. — V imenu prirediteljev vsem navzočim, kakor tudi darovateljem, najlepša hvala in Bog plačaj!

Dve Božičnici sta pred nami. Prva se bo vršila v dvorani dobro znanega rojaka Mr. M. Popovicha, ki je pa seveda bolj privatnega značaja. Je namreč bolj društvena zadeva. To prireja društvo Svoboda (Liberty) ki spada pod okrilje Zapadne Slovenske Zveze, svojim članom, zlasti članom in članicam mladinskega oddelka, na katero so povabljeni tudi starši teh otrok, ki spadajo k omenjenemu mladinskemu oddelku. Vršila se bo v četrtek 19. decembra po društveni seji, to je malo pred 9 uro zvečer. Nastopil bo amerikanski "Santa Claus" ki bo vsakega člana mladinskega oddelka, ki bo navzoč, nekoliko obdaroval, v spomin bližajočih se božičnih prazni-

Druga Božičnica bo pa v cerkveni dvorani v nedeljo 22. decembra. To prirede otroci, ki se udeležujejo pouka katekizma, katerega jim dajejo naše č. šolske sestre. Kakor se sliši, bo to nekaj izredno lepega za vse, za mlade in stare. — No, ja, kedaj pa še ni bilo zanimivo, ko smo gledali mladino, ko je nastopila na našem, dasi skromnem odru, katerega pa znajo č. sestre, katereim otroci radi pomagajo, tako mišno-pravično okrasiti. Za to Božičnico vlada precejšnje zanimanje in otroci tudi prav pridno prodajajo vstopnice, ki so po 35c. Če so vstopnice po tej ceni na prodaj, bo prav gotovo prireditelj sama vredna dolarja, kajti še vselej smo bili presenečeni nad nastopom otrok. Zato rojaki, le pridno segajte po vstopnicah, da se naša dvorana napolni.

Se nekaj ne smem zamolčati. Namreč to, da naš cerkveni pevski zbor "Zarja" pripravljajo za te božične praznike pravo presenečenje za vse slovenske farane in vse slovenske rojake v naši naselbini. Peveci se namreč pripravljajo na tako zvan "Cerkveni koncert." To je nekaj povsem novega za našo naselbino. Marsikateremu se bo to silno čudno zdelo, da se bo vršil ta koncert v cerkvi in ne v dvorani. — Spominjam se, ko je bilo že pred več leti govorjeno, da bi se priredil cerkveni koncert v cerkvi, pa se je eden mož izrazil, da kako bo vendar to izgledalo, če bomo začeli še v cerkvi plesati. Možak seveda

ni vedel, oziroma ni razumel, kaj je cerkveni koncert. Koncert vendar ni nikak ples, ampak koncert, pa naj bo že pevski ali godbeni. — Pri tem cerkvenem koncertu, kakor ste nekateri že brali v farnem glasilu "First Friday Bulletin," se bodo pele same božične pesmi. Naših slovenskih božičnih pesmi je v resnici toliko, da sami ne vemo, koliko jih imamo. Po večini so vse izredno lepe, da ne rečem, naravnost krasne. Ne vem, če nas še kateri drugi narod more doseči, ravno glede božičnih pesmi, zlasti še, če pogledamo nekatere stare, ki so tako prisiščeno prijateljske in naravnost domače do Božjega Deteta, ki je prišlo rešiti revni svet. Silno veliko je torej naših slovenskih božičnih pesmic, katerih nikakor ne morete vseh slišati med mašami v cerkvi na Sveti dan, saj se samo pri eni maši pojo izredno slovenske božične pesmi, dotim sta zaradi praznika določeni dve peti latinski maši. Zato je g. župnik Rev. A. Medic pripomnil enkrat pevcem, če bi se dalo izvajati slovenske božične pesmi tako le kako nedeljo med božičnimi prazniki, saj trajajo božični prazniki vse do Treh Kraljev in še delj, vse do Svečnice. In tako se določilo, da se bo vršil cerkveni koncert božičnih pesmi v nedeljo 29. decembra popoldne. Koncert se bo zaključil s slovesnim blagoslovom z Najsvetejšim. Cerkveni pevski zbor je v vsaki stvari in vselej pripravljen sodelovati in vedno tudi sodeluje za faro in cerkev. Zato so se peveci in pevke z veseljem odzvali povabilu g. župnika, saj se vedno radi zapojejo, kakor so vedno radi zapeli vsa leta. Kakor so se peveci in pevke radi odzvali povabilu, prav tako je pričakovati odziva tudi od strani faranov Slovencev, dasi se bo za vstop v cerkev računalo 25c. To pa naj vam ne hodi v napotje, kajti to ni nikaka vstopnina, ampak dar, ki ga daste svoji cerkvi. Ta dar bo ves za cerkev, ne pa za pevce, ker ti so že imeli svoj koncert, ki je bil v korist njihove blagajne, za razne stroške in pesmi, ki se pač vedno rabijo. Toliko v naznanilo. — Vstopnice za cerkveni koncert so že natisnane in se že prodajajo. Samo 300 jih je. Upamo, da ne preveč, pač pa premalo, zato sežite po njih. Napolnite 29. decembra popoldne cerkev in pokažite s tem svoje zanimanje za naše krasne božične pesmi! — Prihodnjič še kaj o tem.

Novinar

DROBNE VESTI IZ MILWAUKEE

Milwaukee, Wis.

Mr. John Androjna, kateri se je nahajal v St. Luke's bolnišnici, se je pred kratkim zopet povrnil na svoj dom. Zdravje se mu polagoma vrača. Prijatelji so naproseni, da ga obiskujejo na 1008 S. 44th Street ter mu tako z razvedrilnimi pogovori pripomorejo do hitrejšega zdravlja. — Mladi rojak, sin Elizabete Lončarič, se je moral podati na težko operacijo, katero je srečno preživel. Nahaja se v Monsen

bolnišnici na N. 12th Street. — Tudi John Retel, se je moral podati v bolnišnico in sicer v County Hospital, zaradi bolezni na nogah. Prijateljski obiski bodo tudi njemu dobrodošli, mu krajšali čas in pripomogli do zdravlja. Obiski so določeni za ponedeljek, sredo in petek v času od 7 do 8 ure zvečer, ob torkih, četrkih in sobotah popoldne od 2 do 4. popoldne. — Ze dolgo časa je v St. Joseph bolnišnici Joseph Simonich iz 1104 So. 61st Str. Prijateljskih obiskov se bo prav gotovo tudi on razveselil, da mu ne bo v bolnišnici tako dolgočasno. — Vsem našim bolnikom želimo ljubelega zdravlja in da bi se za božične praznike, vrnili na svoje domove.

Vesele božične praznike, kakor tudi srečno in zdravo Novo leto želim vsem bolnikom. — Prav tako vesele božične praznike pa tudi želim vsem naročnikom in čitateljem Amerikanskega Slovencev in Novega Sveta!

Rose Deželan, zast.

KONCERT GLORIJE STRMIČ V NEDELJO

Chicago, Ill.

V nedeljo, dne 15. decembra priredi poznana hrvatska koncertna pevka Miss Gloria Strmič v Pilsen Sokol Auditorium na 1814 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., velik koncert.

Miss Gloria Strmič

Miss Strmič se je šele nedavno vrnila iz Jugoslavije, kjer je priredila več koncertov, ki so sijajno uspeli. Časopisje ji je splošno pelo veliko hvalo. In 15. decembra 1940 bo njen prvi koncert v Ameriki po njeni vrnitvi iz Evrope.

Kogar veseli lepi glas, naj pride na ta koncert. Po končanem koncertu sledi ples. Vstopnina v predprodaji 55 centov pri blagajni 70 centov. Začetek ob 7:30 zvečer.

NADOMESTILO ZA ERSINDŽAN

Turška vlada je sklenila pozidati novo mesto, ki naj nadomesti Ersindžan, ki je bil izravan z zemljo o priliki zadnjega katastrofalnega potresa v Anatoliji. Novo mesto bodo postavili tri kilometre od kraja, kjer je stalo porušeno mesto.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCE'

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

K vojakom je odšel sin našega rojaka

Willard, Wis. — V šestletno vojaško službo k mornarici (Navy) je te dni odšel Charlie Perushek, sin Mr. Lud. Perusheka. Prvi pouk, trajajoč osem tednov je kot novinec imel v Great Lake, Ill., sedaj je pa odšel v San Pedro, v Kalifornijo. — Prijatelji mu žele dobre napredovanja v službi Strica Sama!

Nov grob v Clevelandu

Cleveland, O. — Preteklo nedeljo je nagloma umrla, zadeta od srčne kapi tukaj poznana rojakinja Mrs. Margareta Stanonik, v starosti 67 let, stanujoča na Bliss Ave. Zapuška zalujočega soproga Franka, ki je doma iz Vrhničke na Notranjskem, dva sina, hčer in več sorodnikov. Doma je bila iz Gamelj, pod Šmarno goro, kjer zapuška sorodnike. Pokopana je bila zadnje sredo iz cerkve sv. Vida na Calvary pokopališče.

Slovenski radio program za Božič

Milwaukee, Wis. — Na božični dan, v sredo 25. decembra ob 3. uri popoldne bo preko postaje WRJN, na kateri se navadno oddaja običajna Jugoslovanska radio ura v Milwaukee, oddan poseben slovenski božični radio program. Program bosta izvajala zbor cerkve sv. Janeza Evangelista iz Milwaukee in Marije Pomč Kristjanov iz West Allisa. — Ta postaja operira na 1370-kilociklov. Ne pozabite tega programa, kateri morete vjeti WRJN postajo v svoje radio aparate.

Avtna nesreča

Cleveland, O. — Preteklo nedeljo ko so se vračali z avtom iz Sandusky, O. proti domu Mary Wretschko, Rose Speh, John Rudman, Frank Avsec, David Wretschko, štiri letni Anthony Avsec in Mike Speh, kateri je vozil avto, je v njihov avto zadel neki drugi avtomobil s tako silo, da so se prevrnili. Poškodovane so odpejali v Providence bolnišnico, kjer je Rose Speh, stara 22 let, rojena v Clevelandu, dve uri pozneje preminila, pet ur kasneje pa še John Rudman, star 26 let, rojen tudi v Clevelandu. — Pokopana sta bila oba zadnji četrtek iz cerkve Marije Vnebovzete na Calvary pokopališče.

Slovenski trgovci in obrtniki pozor!

Božična številka "Am. Slovenca" se zaključuje v torek 17. decembra popoldne. Kdor želi objaviti svoj oglas za praznike in voščiti potom lista vesele praznike svojim odjemalcem in prijateljem to lahko še stori. Manjši oglasi so po \$2.50, večji po \$5.00. Naročilo je poslani na Upravišništvo lista. Vsi oglasi morajo biti v uredništvu do torka 17. dec. popoldne.

OPICA JE VIDELA

(99)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Opica Bohgu, videč kaj se godi, je skočila iz sence naravnost na Tarzanovo napadalca.

Ravno ko je nož v napadalcevi roki imel zadeti Tarzanovo srce, je opica zagrabila napadalca in ga krepko držala.

"Hitro, Keydo!" je klical Tarzan, "vri — oprosti mi!"

V tem se je prebudil Zalim in njegovu pajdasi, ki so v diru hiteli k Tarzanu in njegovim neznanecem.

V BRAZILJSKEM SAO PAULO ŽIVI 5000 SLOVENSKEH ROJAKOV

Med stotisoči Slovencev, ki jih je usoda razmetala po svetu za kruhom, so menda tisti v Braziliji, ki jih je nekaj desetstisoč, najbolj pozabljeni. Letošnje poletje, ki je priklicalo v domovino toliko rojakov, je privedlo tudi iz daljne Brazilijske nekoga, ki je povedal nadvse zanimive reči o naših v Braziliji. Je to ga. Paternost, žena velikega slovenskega podjetnika iz Sao Paula, kjer živi 5000 Slovencev in Slovk. Doma je iz Starega trga na Notranjskem.

Zgodba, kako je ona in njena rodbina našla pot v ta kraj, je običajna.

Pred 17. leti, bilo je leta 1923, so se odpravili iz Ljubljane na daljno pot v Brazilijo. Vsa družina. Ni bila beda povod potovanja, šli so v resnici samo za bolj-šim kruhom. Pisali so nam, da tam v Braziliji in zlasti v Sao Paulu dobro uspevajo trgovski posli in ljudje s trgovskimi sposobnostmi imajo tam lepo priliko, da zabogate. Leta 1923. je bilo, ko so se torej vkrcali v Trstu in izstopili na tleh Južne Amerike v luci Santos. Tam so sedli na vlak in se odpeljali v šeststo kilometrov oddaljeno mesto Rio Preto. Bila je to dolga in naporna vožnja, bilo je strašno apuščati starše in iti v tujino, r niso vedeli, kaj jih čaka. Od daj je minulo petnajst let.

V Rio Prettu, mestu s trideset tisoč prebivalci, živi vsakinja pripovedovalke, ki je poročena s polkovnikom Felicijanom Sallesom Cunha (Kunja). Polkovnik Salles je zanimiv mož. Kot zelo spreten trgovec je začel veliko avtobusno podjetje. Se bolj pa govori o njegovi podjetnosti dejstvo, da je bil do leta 1930 lastnik 3000 km cest.

Vse je sam zgradil in je pobiral cestnino celo od državnih prometnih sredstev, ki so vozila po njegovih cestah. Po pogajanjih z državo je leta 1930 prodal vse svoje ceste za nekaj lepih milijonov dolarjev. Ta podjetni človek je pripovedovalki nemu možu zaupal samostojno vodstvo velike žage. Novi vodja je naročil stroje iz Nemčije in je kmalu izvažal sam les v Sao Paulo v velikih množinah. V tem času sta dorasčala sina, ki sta hodila v ljudsko šolo v Rio Preto. Ker v mestu ni bilo nobene gimnazije — čeprav šteje 30.000 prebivalcev — so sklenili, da se preselijo v Sao Paulo. Starejši sin je dovršil v Sao Paulu gimnazijo, nato pa odšel v domovino, kjer študira v Ljubljani gradbeno tehniko.

Lesna industrija je v Sao Paulu prav dobro uspevala. Ko pa je prišlo v državi do revolucije prav ob veliki krizi, je bilo treba lesno industrijo opustiti, obdržali pa so zalogo lesa za lastno uporabo.

Leta 1932 je prišel pripovedovalkin mož na misel, da bi sam začel graditi ceste in hiše. Zgradil je v mestu lepo število ulic, ki jih je vse krstili s slovenskimi imeni, tako da se ti zdi, če greš na sprehod po tistem delu Sao Paula, da si popolnoma v domačem kraju, saj vidiš sama slovenska imena: Sava, Drava, Savinja, Emona. Slovenska naselbina je vprav ob sami glavni cesti iz Sao Paula v Santos. V šestih letih je Paternost zgradil 500—600 hiš, kar je brez dvoma znak velike podjetnosti in sposobnosti našega človeka.

V središču mesta, na najlepši razgledni točki 800 m visoko ima Paternost svojo vilo, ki je središče vsega narodnega življenja med našimi izseljenci v Sao Paulo.

V Sao Paulu živi nekako pet tisoč Slovencev in nad 20.000 Hrvatov. Življenje naših rojakov poteka tu v popolni zanemarjenosti, saj ima le malokdo med njimi kakve večje in više potrebe, kakor pa zahteve, ki mu jih stavi golo lastno življenje v mednarodni mešanici. Ne država in

ne ožja domovina jim ne posvečata nič skrbi. Pri tolikšnem številu naših rojakov, ki so naši državljani, ni bilo do zdaj nobenega zastopnika naših oblasti. Zadnje leto sta prišla med naše rojake dva izseljenska dopisnika, ki naj bi vzdrževala vez z domovino s svojimi poročili, vendar bi pa bilo stokrat bolje, da ne bi nikdar prišla med izseljence. Bila sta to neki jud Tausig in neki Todič. Todič je osleparil ljudi za večje vsote, tako da je izrekla saopaulska policija za njim progon. Jud Tausig pa je prvo, kar je naredil pri naših rojakih v Sao Paulu, bilo to, da je šel med ljudi in zabavljal proti oblastem, ki so ga poslale tja.

Ceprav je ta naselbina dovolj velika, še vedno pogrša duhovnika. Potrebno bi bilo ustanoviti v Sao Paulu vsaj mesto za honorarnega konzula in poslati tja duhovnika, ki bi skrbel za dušne potrebe naših ljudi. Naši ljudje so si v ta namen sami ustanovili več društev, ki pa so zaradi medsebojnih sporov razpadla. G. Paternost, ki je nekak organizator društvenega življenja med slovenskimi izseljenci v Sao Paulu, je skušal pri vladi izposlovati zastopnike in dobiti za naselbino duhovnika, toda do danes je ta želja ostala neizpolnjena.

Za poštrevolnost naših rojakov v Sao Paulu priča to, da so sami sklenili sezidati šolsko poslopje in cerkev in sicer bodo vsi skupno šli delati prostovoljno brez izjeme. Dolžnost domovine je, da jim preskrbi vsaj duhovnika.

Danes, po letih dela, imajo naši ljudje to skoraj prav vsi vsak svojo farmo ali "fazendo", kakor pravijo v Braziliji. Fazenda je velika kmetija, pri kateri je vse gospodarstvo usmerjeno samo na eno vrsto pridelovanja n. pr. kave, bombaža, pomaranč, tobaka. Ogromna polja omogočajo našim ljudem na farmah gojenje velikega števila goved, vendar pa so vsi ti farmarji odrezani od sveta, s katerim pridejo v stik samo, kadar gredo po najnujnih opravkih daleč v mesto, kar je navadno le dvakrat ali trikrat na leto. Življenje izseljencev najbolj poznamo iz romana "Izseljenci", ki ga je napisal Norvežan Johan Bojer.

Sicer pa žive naši ljudje kot uradniki v mestih pri raznih podjetjih, ali kot rokodelci. Zanimivo in uspešno kariero je naredil naš rojak Ivo Butkovič, doma iz Cerknice, ki je z navadno kmetijsko šolo, v katero je hodil na Grmu pri Novem mestu, postal v brazilski prestolnici Rio de Janeiro direktor vse državnega monopola za prodajo alkoholnih pijač.

Ga. Paternost je ustanovila 1932. Klub jugoslovanskih žena v Sao Paulu, ki je imel predvsem praktičen namen, da bi naše žene imele takoj pomoč pri krstu, kot botre in podobno. Klub je 1937 prenehal, ker ni imel svojega lokala, vendar pa se naše

žene v Sao Paulo še vedno zbira-jo pri tej gospe.

Naši izseljenci v Braziliji pazno zasledujejo vse dogodke v domovini, in spremljajo vse dogajanje in načrte sedanje vlade. Vsi pričakujejo veliko od domovine in s pozornostjo poslušajo vsako vest, ki jim pripoveduje o delu doma. Brazilijanske oblasti izkazujejo našim ljudem vso naklonjenost, zlasti pa se kaže to ob tem, da so jim pustile šole, medtem ko so pred kratkim zaprle 2500 nemških šol zaradi hitlerjevske propagande. Če bodo naši rojaki dobili od svoje države in domovine podporo, ki jim gre, bodo predstavljali v Braziliji skupino, ki jo bo spoštoval vsakdo.

Pripovedovalka je še povedala, koliko veselje povzročajo našim ljudem v njenem mestu od daj nove belgrajske oddajne postaje, ki jih v Sao Paulu izobno slišijo. Hudo jim je samo to, da je v njih tako malo slovenskega programa, ker jih ogromna večina ne razume srbsko-hrvatskega jezika. Zato prosijo upravo te postaje, da bi njihove želje upoštevala in vsak dan dala na program kaj slovenskega.

Zadnja želja pripovedovalke, ki nocoj odpotuje v svojo domovino, je bila, da bi mogla dobiti te zadnje dni čim več gramofonskih plošč s slovenskimi pesmimi. Tam doli v Sao Paulo jo čakajo stari ljudje, kakor 75 letni Loboda iz Kamnika ali stari Franc iz Grahovega, ki bi radi vsaj enkrat se slišali slovensko pesem, preden umro...

Slika je bila vzeta nekje ob francoski obali in kaže nemške protizračne topove, ki čakajo na angleške aeroplane.

ZA NAŠE GOSPODINJE

Štedenje v gospodinjstvu

Marsikatera gospodinja varčuje na vse strani in vendar ne izhaja s svojimi mesečnimi prejemki. Izdatki se ne zmanjšajo in naša dobra gospodinja postane sčasoma malodušna. Povedati vam hočemo nekatere stvari, ki jih tudi najboljše gospodinja kaj rada preze.

Skoro v vsaki hiši imajo danes že električni likalnik. Varčuj s tokom! Ko postane železnik vroč, iztakni tok in likaj tako dalje, dokler se železo ne začne ohlajati.

Preglej zvečer vse sobe; morda si pustila kje odprto luč! Kdor ima v hiši plinsko razsvetljavo, naj zvečer zapre glavni vod.

Vilice in nože snaži vsaki dan z veliko pažnjo, tako si dolgo ohraniš lepo jedilno orodje.

Ako si dobila madež v obleko, osnaži ga takoj. Naj ti ne bo žal dela! Takojšnje snaženje skoro vselej pomaga. Zastarele madeže pa je treba čistiti kemičnim potem, kar škodi blagu.

Če te muči glavobol, se takoj vleži za pol ure. Bolje je, da izgubiš pol ure kakor pa

ves dan. Delo, ki ga opraviš med tem, ko te muči glavobol ali pa velika utrujenost, ne bo nikoli tako dobro izvršeno, kakor če se dobro počutiš.

Držite se teh nasvetov! Gotovo se vam vidijo malenkostni, a mislite na to, da sestoji vse življenje iz samih malenkosti!

PRIPRAVA NEKATERIH JEDI

Ječmenčkova juha, postna

Ječmenčkove juhe ni lahko pripraviti brez mesne juhe. Tudi najbolj izkušeni kuharici se rado zgodi, da dobi taka juha višnjevkasto ali rdečkasto barvo. Po tu navedenem navodilu pa skuhaš ječmenčkovo juho prav lepe barve in izvrstnega okusa. Najprej popari ječmenček in dodaj na četrt funta ječmena dve unci sirovega masla, eno unčo drobno zrezane čebule in dve unci drobno zrezanega olupljenega krompirja. Kuhati moraš pa to juho v emajlirani posodi.

Krompirjeve kroglice

Iz velikih starih krompirjev izreži s pripravnim bodalcem kroglice ter jih pristavi v slanem kropu da zavro. Nato odlij vodo in položi kroglice na čist suh prt. V plitki kozi razpusti nekaj masla ali slanine in v tej raztopini, na zmernem ognju opeci kroglice, da postanejo svetlo rjave. Medtem nstrgaj četrt funta bohinskega sira, obrni kroglice v maslu s seseklim petušiljem in jih posuj z nstrganim sirom.

Zdrobov ponvičnik

Na kropu ali mleku skuhaš četrt funta pšeničnega zdroba, ne pregotso. Ko se nekoliko ohladi, primešaj za dobro unčo presnega masla, en rumenjak, sol in sneg od beljaka. Zmes namaži na namazan pekač za prst na debelo in speci. Pečeno zreži na poševne male kocke in vlož v precejeno juho, tik predno daš na mizo.

PRAKTIČNI NASVETI

Proti plesnivosti. — Na kraj, kjer stvari rade plesnijo, postavi posodo z negašenim apnom, ki napravi zrak suh in čist ter prežene plesnobo.

Dobro in priprosto čistilo za namizni pribor je krompir. Zreži krompir na več kosov ter jih potresi s prahom od opeke ter odrgni z njim nože in vilice. Če to orodje ni preveč zanemarjeno, zadostuje za snaženje tudi sveži krompirjevi olupki.

Neprijeten vonj po česnu, čebuli, ribjem olju, itd., odpraviš iz rok, ako jih odrgneš z zmleto gorčico. Tudi razno orodje in posodje, ki hudo diši po kakih tvarini, lahko osnažiš z zmleto gorčico.

Predstavite vašim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

ZVEZE S STARIM KRAJEM

so zdaj bolj neredne. Navadna pošiljka, ki vsebuje vsajih mesece, da pride na svoje mesto. Hkrati je značajna, ki stane za navadno pismo 30c. Pa tudi ta potuje neredno, včasih pride skozi od dva do tri tedne, včasih je kje zadržana, ali čaka na leto in tudi zakasni. Kar se tiče pošiljanja denarja v Jugoslavijo je za enkrat najbolj priporočljivo poslati po kabli brožjavno. To sicer stane 1 dolar ekstra, a je dostavljeno od pet do deset ali dvajset dni.

NAŠE CENE DINARJEM SO ZDAJ:

Za \$2.20.....	100 Din	Za \$11.00.....	600 Din
Za \$4.00.....	200 Din	Za \$12.75.....	700 Din
Za \$5.80.....	300 Din	Za \$14.50.....	800 Din
Za \$7.55.....	400 Din	Za \$16.25.....	900 Din
Za \$9.25.....	500 Din	Za \$17.75.....	1000 Din

Pri višjih zneskih poseben popust. Pošiljatelj prosimo, da nakazuje svoje pošiljke v ravni svotah v dinarjih, ravno po sto in se poslužujejo zgorajšnjih cen. Zgorajšnje cene veljajo za pošiljke po zračni pošti. Za BRZOJAVNA nakazila dodajte k vsaki pošiljki \$1.00.

CENE LIRAM:

Za \$5.00.....	100 lir	Za \$9.50.....	200 lir
Za \$22.50.....	500 lir		

Pošiljatelj naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS

ŽIVI STRELOVODI

Značilno je, da je Mont Blanc, najvišji vrh v Evropi, med planinci manj priljubljen kot nekateri drugi alpski vrhovi, kakor Matterhorn, Grossglockner ali Jungfrau. Plezanje na Mont Blanc je skrajno naporno, obdovanja vredno, le čar junaštva in romantičnosti mu manjka. Tem bolj pa se zanimajo za najvišjo gor v Evropi znanstveniki, in sicer zelo ugledna veja znanosti, astronomija. Prav na vrhu Mont Blanca stoji zvezdarna, ponos in hrepenenje vseh evropskih zvezdoslovcev. Zakaj tudi ne, saj ni nikjer v Evropi točke, ki bi bila bližja nebesu, bolj odtegnjena velemestnemu dimu in prahu, od koder moreš v svežem gorskem zraku s pridom in nemoteno posvetiti vso svojo pažnjo nebu in velikim, skrivnostnim telesom na njem.

Ravno pred petdesetimi leti je bil Mont Blanc priča tekmi dveh mož, zvezdoslovcev in navdušenih planincev; to sta bila Vallot in Janssen.

Vallot se je že od leta 1886 zanimal, kako postaviti na višavah montblanskega gorovja zatočišče za planince in opazovalnico za zvezdoslovce obenem. Do takrat sta bili v celem le dve kotečici na tem velikanskem masivu. Poslednja je stala v višini 3819 metrov, ostalih 1000 metrov do vrha pa je bilo brez vsega. Kdor je šel na vrh, si je moral sam prinesiti šotor, če je hotel gori prenočevati. Vallot sam je preživel tri dni na vrhu v spremstvu asistenta in dveh planinskih vodnikov iz Chamonixa. Tam je preučil vprašanje postavitve nove koče na Mont Blancu. Sam nam dramatično popisuje, kako so na gori prenočili. "Ko smo se jutraj v šotoru zbudili, smo mislili, da se bomo zadušili; kisika je bilo tako malo, da je bil zrak, ki se je nahajal v zaprtu šotoru, popolnoma porabljen. Potem nas je še zalotila strahovita nevihta. Stirje ljudje na samotnem vrhu smo opravljali vlogo strelovodov. Naša telosa so bila nabita z elektriko; od elektrike so se nam našopirili lasje, pri vsakem gibu s prstom je z glasnim prasketom šnila iskra s členka."

V razpoloženju tega pustolovskega bivanja na vrhu Mont Blanca je padel sklep, postaviti kočo za turiste, ki naj služi obenem tudi zvezdoslovcem za njih opazovanja. Vallot je takoj poslal primerno mesto, junija 1890. je bila hišica že gotova v Chamonixu. Razstavili so jo na posamezne 15 kg težke dele in 25. junija se je podala dolga karavana planincev s kočo na hrb-

tih na vrh. V šestih dneh je končal že trdno stala na skalnatem temelju 4365 m visoko.

Vallotov tekmeč, ugledni astronom Jules Janssen med tem tudi ni počival. Če je zaslovel Vallot po tem, da je prvi zgradil kočo in opazovališče, na Mont Blancu, je Janssenova zasluga pravilna dyonadstropna zvezdarna z daljnogledi in in laboratoriji ne na vznožju pod vrhom, ampak na samem vrhu, 4810 m visoko. Pozneje je bil ta Janssenov observatorij večkrat dopolnjen, popravljen in prenovljen, l. 1937 zadnjikrat.

Sedaj je zvezdarna na Mont Blancu delovno znanstveno središče prvega reda in spada med največje zvezdarne v Evropi.

Ko so kopali temelje za novo zvezdarno, so odkrili še sledečo zanimivost: Mont Blanc je pokrit z debelo snežno kapo. Ko so za postavitev temeljev to snežno plast sondirali, so naleteli pod njo še na debelo plast ledu. V prerezu najmanj petnajst metrov debelo. Šele pod njo se nahaja prava skala. Če snežno in ledeno plast odračunamo, bi bil Mont Blanc v resnici samo 4780 m visok, točno 5 metrov nižji od bližnjega južnega vrha v montblanski verigi: "Rocher sans Nom", "skala brez imena". Ta vrh nima snežne in ledene kape. V resnici je torej ta gora brez imena najvišja gora v Evropi in ji je Mont Blanc to čast ukradel s svojo kapo.

Te pa nas ne ovira, da se ne bi ob petdesetletnici postavitve zvezdarne na Mont Blancu spomnili tega častitljivega očaka med gorami.

KONJ POLJSKEGA NARODNEGA JUNAKA

Poljski narodni junak Kosciuszko je hotel nekoč poslati nekaj steklenic dobrega vina prijatelju duhovniku v Sołothurnu. Poveril je ta posel mlademu Zeltnerju, kateremu je dal na pot svojega konja.

Zeltner je naročilo opravil in se vrnil ter pripovedoval:

"General," je dejal, "nikoli več ne bom sedel na vašega konja, če mi ne boste dali na pot tudi svoje denarnice."

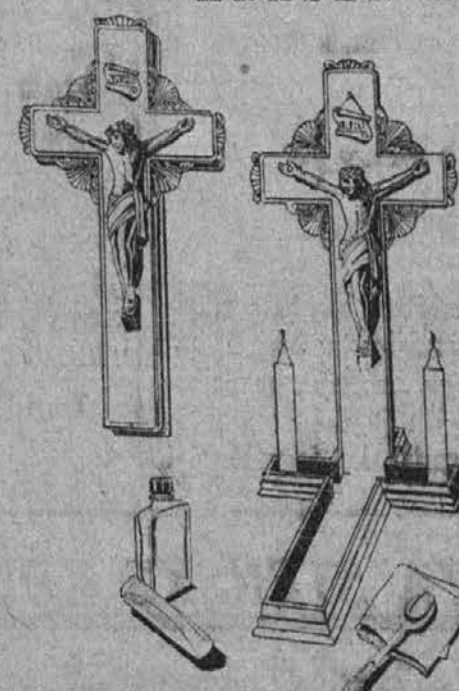
"Zakaj?" se je začudil Kosciuszko.

"Kadar me je na poti ustavil kakšen berač in snel pokrivalo, se je vaš konj vselej ustavil in se ni ganil z mesta vse dotlej, dokler nisem prosjaka obdaroval ali se vsaj napravil, kakor da sem mu dal miloščinu," je rekel Zeltner.

KRASNO BOŽIČNO DARILO

za sorodnike, prijatelje in znance je gotovo lepi

KRASEN KRIŽ

kateri tvori pripravo, ki se rabi ob času predevanja bolnikov.

Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako zvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 inčev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagoslovljeno vodo, bata, prt, žilčke zloži v križ. Nato se načelna stran križa zapre kot pokrov in imate krassen križ za obestiti na steno. Narejen je v lepi orehovi barvi. Križ je vlit iz lepe svetle medenine.

Te križe so začeli izdelovati pred kratkem kot posebno novelteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

Ker je pred božičnimi prazniki velik navel naročil in jih zadnje dni ni mogoče dobiti, zato svetujemo, da vsi ki želite ta križ naročiti komu za božično darilo, pošljite naročila gotovo do 13. DECEMBRA, da si tako zagotovite točno dostavo. Pošljemo križ tudi na druge naslove, kamorkoli želite, samo dajte nam pravilne naslove, komu naj se križ dostavi.

STANE S POŠTINO: \$2.50

Znesek je poslati v Money order ali čeku z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Angleško društvo za preprečevanje krutosti napram živalim je po vsakem zračnem napadu na delu, da nudi pomoč živalim, ki so bile med napadom ranjene. Slika kaže prevoz nekega ranjenega psa v ambulanci v vozu.

SRCE V OKOVIH

ROMAN — NAPISAL MIRKO BRODNIK

Potem so prišli še udarci, ki so ga stali težke denarje. Ona stvar z lesom mu je požrla skoraj milijon. Čeprav ta vsota v primeri z njegovim premoženjem ni bila tako velika, jo je vendar težko občutil, kajti vzela mu je tekoči denar, saj je imel večino svojega premoženja naloženega v posestvih, ki jih v izgubo ni hotel prodati.

Občutek bolesti za ženo, ki mu nikdar ni bila žena, je počasi izginjal, toda namestu njega je prišel občutek brezmejnega osamelosti, brezmejnega praznosta. Graščina, ki mu je bila nekoč kraj, kjer se je odpočil od dela, mu je postala pekel.

Neki dan se je vozil po deželi. Slučaj je nanesel, da se je peljal mimo kraja, kjer je zdaj stanovala njegova žena. Videl je med oblakom prahu, ki je zakrival avto, ko je stala na vrtu s svojim otrokom.

Takrat so ga nenadoma zapustile vse moči in komaj je obdržal oblast na krmilom. Na srečo ga ona ni videla.

In še drugi črv mu je razjedal srce.

V družbi svojih prijateljev, ki niso imeli nič boljšega slovesa kakor on, je nekoč za šalo vzel nekaj kokaina. To je potem ponovil še večkrat in preden se je zavedel, mu je to uživanje postalo strast.

Sprva razen trenutnega užitka ni opazil na sebi nikake izpremembe. Potem pa je jel opazovati, kako so mu roke drhte, kako ga je jela minevati tista hladna premišljenost, ki je bila vzrok vsem njegovim dosedanjim uspehom. Umaknila se je neke preplašenosti, ki so jo dogodki zadnjih časov še povečali.

Čutil je, kako ga počasi zapuščajo moči. Takrat je nastala v njem reakcija. Poskusil je prenehati z uživanjem mamil, dva dni se je trdno upiral, toda drugi večer se je moral premagati vdati. Vzel je novo dozo, večjo od poprejšnje.

Ker je imel dovolj denarja, mu ni bilo težko strup kupovati. Tudi to je bil eden izmed vzrokov njegove pogube.

Kako dolgo bo vzdržal, se je izpraševal. Kako dolgo bo še mogel zmagovati vse posle? Ni vedel, toda nekaj mu je govorilo, da ne bo več dolgo, ko bo prišel trenutek, ki ga bo pahnul na tla, v blato, odkoder ni več dviga.

Spomnil se je nekega prijatelja. Pred letom je bil še močan mož in bogat. Danes je izčrpan, ubit. Njegovoga obraza se skoraj boji. Mrzlično drhteče oči, ki jih je zadnjič pri njem opazil, ga že zdaj preganjajo.

Casih se ga je lotil obup. Zdelo se mu je, da je ko čolnar, ki ga tok vode žene v pogubo, veslo ima v roki, toda preslabotno je, da bi ga moglo odvesti h kraju. Drvi proti prepadu, kjer se bo zdrobil v nič.

Obleden se je vrgel na posteljo. Kakor ne bi mogel ukazovati svoji roki, je ta segla v predal, kjer je bil kokain...

Drugo jutro se je izmučen, kakor ne bi bil nič spal, vrnil domov.

Sedmo poglavje

INŽENJER SAZANOV

Za Ljubljanskim gradom je stala majhna hiša, na zunaj mirna in zapuščena. V njej je bil dom ruskega inženjerja Sazanov, enega tistih, ki jih je doletela usoda, da so morali pobegniti, ko je v Rusiji

izbruhnila revolucija. Njegovi tovariši so se razkropili po vsem svetu. Nekateri so zaneslo v Francijo, druge v Nemčijo, tretje spet kam drugam, njega pa je vrglo v naše kraje.

Inženjer Sazanov je bil že v Rusiji znan kemik in izumitelj. Bil je vodja kemične oddelka in tu je imel dovolj časa in prilike, da se je lahko popolnoma posvetil svoji vedi, in posvetil se ji je temeljito. Poznavajoč vse najnovejše iznajdbe, jih je izpopolnjeval in odkrival nove. Kmalu si je s svojim delom zaslužil precejšnje premoženje, da si je lahko sam zgradil moderno opremljen laboratorij. Ko je to dosegel, je službo pustil in začel na svoje.

Že med vojno se je bavil z mislijo, kako bi odkril cenejše pridobivanje bencina. Sredi teh poskusov ga je dobila revolucija. Mesece je blodil po svetu, dokler ga ni zaneslo v Ljubljano. Tu si je z ostankom premoženja, ki ga je v naglici mogel rešiti, najel majhno hišo, kjer si je napravil skromen laboratorij in ga sproti izpopolnjeval, kolikor so mu sredstva dopuščala. Tu je hotel preživeti dneve izgnanstva, dokler se mu ne bi ponudila prilika, da se vrne v domovino...

Dve leti je tako živel, skoraj stradal, saj je ves denar, ki ga je dobival, sproti porabljal za svoje poizkuse. Pri tem je odkril nekaj manj pomembnih novosti, ki jih je prodal neki angleški firmi, s katero je bil že pred vojno v zvezi.

Skoraj je že obupal, misleč, da se mu izum ne bo nikdar posrečil, tedaj pa je nekega dne hotel slučaj, da je odkril to, kar je dotlej brez uspeha iskal.

Takoj je o tem obvestil angleško tovarno in prosil, naj mu pošljejo enega svojih strokovnjakov, s katerim bosta izum preizkusila. Obenem je svojo iznajdbo ponudil Angležem naprodaj.

Nekega dne je res prišel angleški inženjer. Pokazal mu je svoj izum in ugotovila sta, da se z njim zmanjšajo troški pridelovanja bencina skoraj na polovico. Sazanov je za ta izum zahteval trideset milijonov. Anglež je na to pristal in podpisala sta začasno pogodbo, ki bi jo morala še družba potrditi.

Pogovori med njima so se vršili v Rusovem laboratoriju. Tam sta razmišljala in računala in niti opazila nista, da nekdo pri odprtem oknu posluša.

Ta "nekdo" je bil eden izmed zaupnikov neznanca, ki smo ga v prejšnjem poglavju srečali v pogovoru s Kregarjem. Slišal je vse, kar sta Sazanov in Anglež med seboj govorila.

Tako je neznanec lahko napravil načrt, da bi prišel do izuma in denarja.

Po ovinkih pa je zvedel še nekaj več. Zvedel je, da prinese Anglež, če bo družba pogodbo potrdila, inženjerju denar v Ljubljano, ker je inženjer tako zahteval, zvedel je tudi to, da se Anglež vrne prihodnjo soboto.

Ta sobota se je bližala. Sazanov, ki je vedel, da se bodo zdaj vsi njegovi načrti izpolnili, jo je komaj čakal. Pred nekaj dnevi je dobil od svoje hišice, ki se je pred vojno poročila v Ameriki, povabilo, naj jo obišče. Takoj ko bo imel denar, je sklenil odpotovati k njej.

Da bi le prišla ta sobota!

(Dalje prih.)

RAZNOTEROSTI

MESTA LONDON — NI To ni nobena šala: Mesta Londona, največjega mesta na svetu, Londona prestolnice, srca in glave angleškega imperija, mesta z osmimi milijoni prebivalcev, tega mesta ni. Mnogi ljudje danes čitajo v časopisih o bombardiranju tega ali onega dela v Londonu, pa poiščejo v knjižnici priročnik notranje uprave zedinjenih kraljevin Velike Britanije in Irske ter iščejo Londona v abecednem kazalu. Ne najdejo ga, kajti Londona ni...

Mesta Londona res ni, le množica večjih in pa manjših občin, kakih 300 po številu, je nanizanih druga ob drugi, med nekaterimi pa je zopet malo zelenja kot presledek. Vsa ta mesteca skupno tvorijo grofijo (ne mesto) London. Na čelu te grofije je "London County Council," pokrajinski svet neke vrste izvoljen parlament. Predsednik se vsako leto menja.

Teh osem milijonov živi torej v 300 občinah grofije London, v občinah Wandsworth in Chelsea, Hamstead in Stoke, Greenwich in Kensington, Whitechapel in Tottenham in kako se že vse imenujejo.

SPOMIN NA KAVO

Ko v mnogih evropskih državah ni več kave, drugod pa je še malo in jo mešajo s cikorijo ali drugimi dodatki, radi mislijo ljudje na tiste "stare čase," ko je bilo po kavarnah in restavracijah še dovolj čiste kave... Prej je bilo tudi v vojnih časih dovolj, kakor vidimo iz 70 let stare anekdote.

To se je zgodilo za časa prusko-francoske vojne leta 1870. Medtem ko so pruske čete oblegale Metz, je poteval pruski ministrski predsednik, nihče drugi kot poznejši "železni kancler" Bismarck, po lotarinkiji in je prišel v kraj.

kjer je bil sedež neke pruske divizije. Prime ga huda žeja. Stopil je v neko majhno trgovino, kot so pač v malih vasi, običajne in so obenem gostilne in trgovine z življenjskimi potrebščinami. Vprašal je najprej gospo za mizo. "Ali imate cikorije?" — Seveda jo imam," mu odgovori gospa. — "Potem mi prodajte vso cikorijo, kar je imate, pa prav vso!" je bil Bismarckov odgovor. Ko so ležali pred njim na mizi vsi zavoji cikorije, je rekel gospo: "Tako, sedaj pa mi dajte porčijo močne, vroče kave."

ANEKDOTA

Kralj Henrik VIII., ki je svojo drugo ženo Anjo Boleyn dal smrti, je kmalu po krvavi smrti nesrečne žene poslal za roko lepo milansko princezino. Videl je namreč njeno sliko in se je zaljubil vanjo. Odposlanstvo, ki ga je kralj poslal v Milan, je bilo slovesno sprejeto in ponudbo mogočnega kralja so sporočili princeznji v slovesni seji mestnega sveta. Princeznja ni dolgo premišljevala, marveč je odposlanstvu odgovorila z naslednjimi besedami: "Zelo se čutim počaščeno s ponudbo slavnega kralja, kljub temu pa sem prisiljena, da to ponudbo odklonim, ker me telesna hiba sili, da zavrnem roko Henrika VIII.: Jaz imam žal samo eno glavo! Sporočite Njegovemu Veličanstvu, da bi njegovo ponudbo z veseljem sprejela, če bi imela — dve glavi."

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure dopoldne na WGES postaji. 1360 kilocycles.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerna.

Božične jaslice

PROSLAVITE BOŽIČ OB LEPIH JASLICAH

Jaslice, kakršne prikazuje gornja slika, so narejene iz močnega deljega papirja (Cardboards). Papir trpežen in so narejene tako, da so zložljive; 16 komadov obstoječih iz pastircev, angeljev, ovčic in jaslic se zloži skupaj, kar napravi impozantno sliko božičnih jaslic. Jaslice zavzamejo skoro štiri čevlje in pol v dolžini in so en čevlj in pol visoke. Dolžina se lahko poljubno zmanjša. Vsak komad je narejen natančno za svoje mesto. Slike so tiskane v najkakovitejših barvah, kar olepša vso hišo, v kateri se te jaslice postavijo. Nagejene so tako trpežljive, da trpijo ob primerni paznji najmanj do deset let. Zložene in pakirane so v lepi trpežni baksi, v kateri se hranijo od leta do leta.

Zgornje jaslice stanejo s poštnino \$2.00

DRUGE MANJŠE JASLICE

ZELO LEPE JASLICE, tudi iz trdega papirja (Cardboards), trpežne za več let, stanejo \$1.00
JASLICE SREDNJE OBLIKE, iz papirja, lepo umetno narejene, stanejo 50c
MANJŠE OBLIKE, lepe umetne jaslice 35c
ZBIRKA PASTIRCEV za jaslice, ki se stavijo iz papirja 25c
MALE OBLIKE (za otroke) 15c

SESTAVI ZA JASLICE

Pastirčki, narejeni kot kipi, brez štalice, ki se sestavi na mizi ali kostnu in predstavlja krasno sliko svetonočnega prizora. Ti sestavi stanejo:

MALE OBLIKE \$1.50
SREDNJE OBLIKE \$3.25
MALO VEČJE OBLIKE \$5.50

Naročila se sprejema samo DO 16. DECEMBRA, ker poznejšim naročilom ne bo mogoče nuditi točne dostave. Zato pozuri se vsak z naročilom takoj.

Naročniki jaslic naj navedo pri naročilu, kakšne jaslice želijo in za kakšno ceno, da jim bo mogoče po želji postreči. Po C. O. D. teh naročil ne pošiljamo, razven če želi tak naročnik stroške za C. O. D. nositi sam. Naročila pošljite na:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trank

Slovanski vidik pri sedanjih borbi je stopil v ozadje, ako je sploh kdaj bilo takega takega vidika, ko Slovanom, samim manjka razumevanja slovanske skupnosti. Čehi bi bili izločeni, Poljaki tudi, Slovaki letajo v Berlin in pridno vse podpisujejo, kar jim dajo v podpis. Malo preglavic bi bilo le še na Balkanu, toraj pri Jugoslovanih in morda vsaj nekaj tudi pri Bolgarih. Slovanske mentalitete utegne še precej biti v Jugoslaviji, ne dosti pri Bolgarih, ker vodilni krogi v Bolgariji so bili vedno zoper slovanske interese, le v narodni je nekaj te mentalitete, vsaj ruske mentalitete, ako se ta krije s slovansko. Zopet je pa vprašanje, če je pri sedanjih vodilnih krogih v Rusiji kaj slovanske mentalitete.

Berlin je povabil za podpis tudi Bolgare. Car in politiki so takoj priklimali, izgleda pa, da je morala nad narodom zapihati malo ostra sapa, in v Berlin niso šli in ničesar niso podpisali, kakor so to storili Slovaki, Mažari in Rumuni. Če znači vse to, da je veter zapihal na drugo stran, bi ne bilo tako slabo iz slovanske stališča. Recimo, da Hitleru sploh ne, in bi bila tudi Anglija oslabiljena po strahoviti borbi. Slovaki bi izgubili s Hitlerjem, pa dosti ne pomenijo, Mažari bi izgubili, enako Rumuni, ampak Jugoslavi in Bolgari in Rusi, kolikor bi šlo za slovanske interese obstanka, bi pridobili in lahko sami uravnali razmere na Balkanu, in ker bi pridobili Čehi in Poljaki, bi bilo nekaj izgledov za slovanske interese, saj so se morali Slovani le precej naučiti pri sedanjih porazih.

Ko je šlo za Bolgare, da niso šli v Berlin, sem videl vsaj eno misel, namreč, da je to pripisovati "to the Slavic trend" med Bolgari. Nekaj je prišlo v javnost tudi iz bolgarskega sobranja, in kar je prišlo v javnost, je malo cikalo na — slovansko mentaliteto. Vrlo slabi so ti pojavi, ampak malo je boljše ko nič.

Pri vojnih operacijah je strategija, način operiranja, več vredna in bolj odločilna od kakega odločnega udara. Pri diplomaciji ali politiki navadno ne govorimo o strategiji, pa

je le tudi dobra, ako je pri tem tudi poštena, moralna in pripomore do uspehov.

Jugoslavija je naravnost nervozno nevtralna, ali vsaj skuša se izogniti konfliktu in ostati izven borbe. Ako je to zadržanje pravilno, more dokazati le konec borbe, zdaj se lahko ta nevtralnost kritizira.

Ko je Mussolini nosil glavo hudo pokoncu radi "zmag," je Rim parkrat pokazal Beogradu kol, ker so od tam nekaj poročali, kar "zmagovalcu" ni bilo pogodu. Takoj je zapretil Kim, da bodo rimske legije kar poplavlile malo Jugoslavijo, ako poročajo od tam še kaj neugodnega za "zmagovite" Lahe. Beograd je moral vtakniti grožnjo v žep, saj je bilo in je še nasprotnikov Jugoslavije ko lovskih psov za zajcem.

"Zmagoviti" Rim je po zadnjih dogodkih v Albaniji postal manj "zmagovit," dose-danji grški uspehi pa enako niso odločilni, toraj končni izid še ni na dani. Jugoslavija je obdana še naprej od samih nasprotnih sil, in treba je čuvati nevtralnost kakor punčico očesa. Beograd, da se tega v Beogradu tudi zavedajo. Poročila o operacijah v Albaniji, ki prihajajo od jugoslovanske meje, so ugodna za Italijane. Niso zlagana, ker nihče ne bo pričakoval, da bi Grki imeli vsepovsod le uspehe. V Beogradu se vrlo dobro razumejo na — politično strategijo.

Iz Zagreba se poroča, da je bilo na univerzi nekaj krvavih glav. Spopadli so se hrvaški ekstremisti s seljaško stranko. Hrvatske se Srbi so se malo poravnale, zdaj se ribajo med seboj. Ker ni došli v glavah niti pri sedanjih razmerah, morajo biti te glave krvave. Ako pride Nemec ali Mažar, ne bo krvavih glav, ker ne bo nobenih glav med Hrvati.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.

STATION WHIP

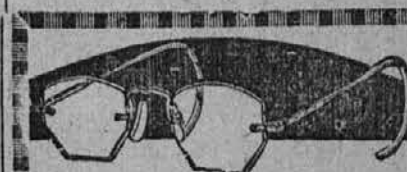
1480 kilocycles

(First Station on Your Dial)

Featuring a program of Yugoslav Folk Music

PRODA SE

najvišjemu ponudniku hiša na 2048 W. Coulter st., Chicago; zidana, dve nadstropji; v ozadju zidan "cottage." Vprašajte na 1848 W. 23rd St., drugo nadstropje, spredaj.

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE

1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
DENTIST

2159 West Cermak Rd.
(oprd. Lavitt St.)

Tel. Canal 3317,
CHICAGO, ILL.

NAROČILA ZA STENSKO KOLEDARJE

"Amerikanskega Slovenca" sprejemamo že sedaj. Letošnji koledar bo nekaj posebnega. Izdan je za 50 letnico lista "Am. Slovenca" in bo že radi svoje lepe slike kras za vsako slovensko hišo. Koledar stane za tu in stari kraj s poštnino samo

20 centov

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois.